

Velkommen til oppsummering av LOT etter Folkehelseloven 2024

*09:00-09:05 Velkommen v /revisjonsleder for tilsynet ass.fylkeslege
Kristine Asmervik*

*09:05 -09:35 Statens Helsetilsyn oppsummerer v/Øystein Skrolsvik og
Marthe Johanne Grue*

09:35- 09:50 Statsforvalteren gjennomgår funn fra tilsynet i Trøndelag

*09:50- 09:55 Forskning (masterprosjekter) etter LOT Folkehelse v/Signe
Opdahl, NTNU*

Pause/kaffepåfyll/benstrekk 09:55-10:00

Etter pausen

10:00 -10:40 Funn fra Program for folkehelse i Trøndelag – Fra kunnskap til handling ved John Tore Vik, Trøndelag fylkeskommune.

- *Sosiale helseforskjeller*
- *Involvering og medvirkning*
- *Erfaring og evaluering*
- *Program for folkehelse del 2*

10:40 – 10:55 Systematisk planlegging - hvordan tas kunnskapen i bruk i kommunene?

v/ Kari Jørgensen og litt om mulig effekt og endring etter tilsyn via spørreskjema folkehelse fra Stjørdal kommune.

Pause/kaffepåfyll/benstrekk 10:55-11:00

Etter pausen

11:00 – 11:10 Om tilsynets form, mulig effekt og endring med eksempel fra Steinkjer kommune v/kommunedirektør Bjørnar Kalmar Aasland.

11:10-11:30 Helsedirektoratet om evaluering og internkontroll og utkast til revisjon av Folkehelselov v/ Kjersti Halvorsen Engeseth

Oppsummering av funn i Trøndelag - LOT med kommunenes systematiske folkehelsearbeid for å fremme barn og unges psykiske helse (folkehelseloven)

Tilsynsleder: Kristine Asmervik, Ass.fylkeslege , HEOM

Revisor: Bente Kne Haugdahl, underdirektør seksjon
utvikling HEOM

Revisor: Reidun Korssjøen, seniorrådgiver OPVE

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

14.11.2024

Funn i LOT Folkehelse Trøndelag

- Vi fikk inn svar fra alle 38 kommuner i fylket til sist - veldig bra !
- Kun 11 % har ikke oversiktsdokument folkehelse.
- Kilder som kommunen har brukt som grunnlag for arbeidet med oversiktsdokumentet:
 - FHI folkehelseprofiler og oppvekstprofiler
 - Ung Data undersøkelsen
 - Kunnskap fra egen kommune (bra! Det skal være med!)
 - Fylkesundersøkelsen (50% svarer de har brukt denne men denne finnes ikke i fylket- godt gjort ☺)
 - Annet kan være HUNT mv.

Funn i Trøndelag – §5 om oversiktsdokument

92 % har identifisert faktorer knytta til barn og unges oppvekst- og levekårsforhold som kan påvirke deres psykiske helse. (Høyest score er utenforskap og ensomhet, psykososialt skolemiljø, mobbing, rus, lav inntekt)

- Kommunens analyse av de identifiserte faktorene peker på at viktigste hovedutfordringer for barn og unges psykiske helser er utenforskap og ensomhet, lavinntekt og sosial ulikhet
- 66 % (2/3) av kommunene har analysert mulige årsaksaksforhold til, og konsekvenser av de identifiserte faktorene i oversiktsdokumentet.

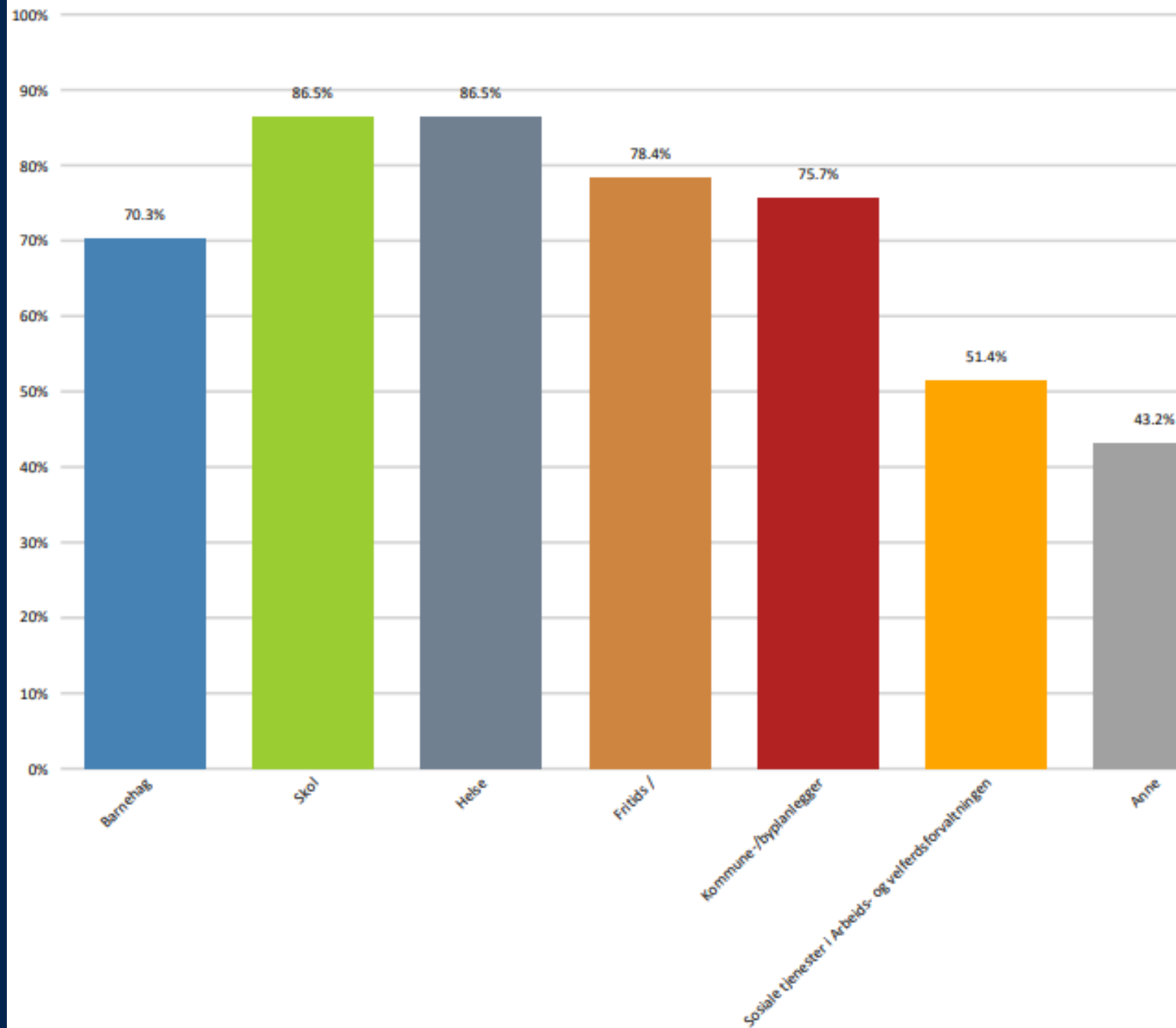
Funn i Trøndelag – §5 om oversiktsdokument

Kommuneoverlegen har medvirket i utarbeidelsen av oversikten etter folkehelseslovens §5 i 74 % av kommunene

58 % (21) av oversiktsdokumentene (N36) er fra 2021 og nyere.

- Samlet er 42 % (15) av oversiktsdokumentene eldre enn 4 år hvorav 19 % (7) av oversiktsdokumentene er datert 2020 og 22 % (8) er eldre.

Enheter/sektorer i kommunen som har vært med i arbeidet med oversiktsdokumentet

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [Statsforvalteren i Trøndelag](#)
Nettside [Statsforvalteren.no/Trøndelag](#)

Funn i Trøndelag - §6 om mål og planlegging

I 90% av kommunene oppgis det at barn og unges oppvekst – og levekårsforhold er drøftet i kommunens planer etter plan – og bygningsloven.

Og 84% av kommunene har svart at kommunen har fastsatt overordna mål og strategier i planene som er egnet til å møte hovedutfordringene knytta til barn og unges psykiske helse og at disse er tatt inn i samfunnsdelen (100 %), økonomiplan (80%), Kommuneplanen (69%) og Arealdelen (43%)

34 av kommunene har involvert/hatt medvirkning av barn og unge i planarbeidet gjennom barne- og ungdomsrådet (34%), samtaler med skoleklasser, elevråd og lignende (16%) og annet (37%), åpne høringer (5%) og Ungdommens bystyre (3%)

Funn i Trøndelag - §7 om tiltak

92 % av kommunene mener at kommuneplanen og andre planer etter plan og bygningsloven har beskrevet tiltak og/eller strategier som handler om barn og unges oppvekst og levekårsforhold.

82 % (31 kommuner) mener disse tiltakene bygger på hovedutfordringene som er identifisert i kommunens oversiktsdokument hvorav 21 av dokumenter er fra 2021 eller nyere.

Tiltak topp fem tiltak:

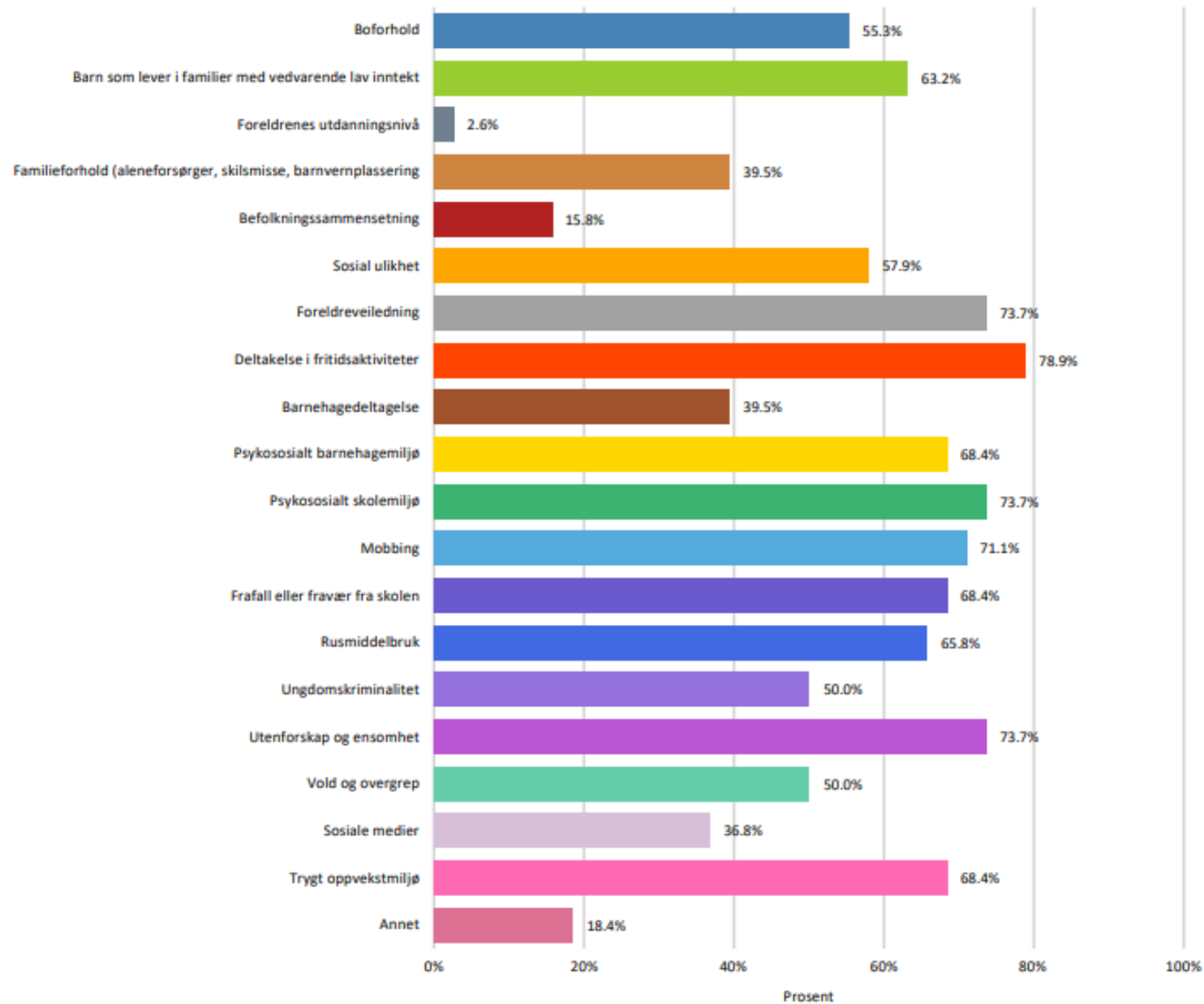
Deltakelse i fritidsaktiviteter (79%)

Foreldreveiledning (74%)

Psykososialt skolemiljø (74%)

Utenforskap og ensomhet (74%)

Mobbing (72%)

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [Statsforvalteren i Trøndelag](#)
Nettside [Statsforvalteren.no/Trøndelag](#)

Funn i Trøndelag – §30 evaluering og internkontroll

35 (92 %) av kommunene benytter indikatorer for å følge med på barn og unges psykiske helse.

Men bare 17 (45%) kommuner oppgir at de evaluerer sitt systematiske folkehelsearbeid.

21 kommuner (55%) oppgir at de ikke har internkontroll med folkehelsearbeidet for å sikre at kommunene følger bestemmelsene i §§5,6, og 7 i folkehelseloven i praksis.

Av de 17 kommunen som har svart at de **har internkontroll oppgir 5 kommuner at de ikke** evaluerer sitt systematiske folkehelsearbeid!

Definerer sine folkehelseutfordringer basert på oversiktsdokument (§5)

Fastsetter mål og strategier for folkehelsearbeidet

Prioriterer hvilke utfordringer som følges opp i planlegging etter plan- og bygningsloven, og som er grunnlag for tiltak

Iverksetter egnede tiltak (kortsiktige og langsiktige)

Har et løpende oversiktsarbeid der oversikten revideres hvert 4. år, kommunen evaluerer sitt arbeide og følger opp punktene 1-4 på nytt hvert 4.år.

Hva er hovedtrekkene i Trøndelag?

Stort fokus på barn og unges psykiske helse (samsvarer med at dette er fokus i Program for folkehelse i Trøndelag) - de fleste kommuner har strategier for å ivareta dette også i sitt planverk. Kommuneoverlegen deltar i all hovedsak i utarbeidelse av oversiktsdokumentet.

Barn og unge involveres på noen måte i planarbeidet i 34 kommuner på ulikt vis.

Analyse av årsakssammenhenger og konsekvenser kan bli bedre.

Det er manglende evaluering av tiltak knytta til identifiserte utfordringer når det gjelder folkehelse, og den systematiske evalueringen av folkehelsearbeidet i kommunene bør bli bedre. Kompetanse? Ressurser?

Trange økonomiske og ressursmessige forhold i kommunen kan medføre nedprioritering av arbeid knytta til oversiktsdokument folkehelse og det langsiktige systematiske folkehelsearbeidet.

Oppsummering av LOT etter Folkehelseloven 2024

Dagens presentasjoner med oppsummeringa av funn etter tilsynet blir publisert på hjemmesiden til Statsforvalteren i Trøndelag under Helse- og omsorgstjenester/folkehelse/ landsomfattende tilsyn etter folkehelseloven 2024.

Lenke legges i Chat!

[Landsomfattende tilsyn etter folkehelseloven 2024 | Statsforvalteren i Trøndelag](#)